

31. Oct. 1973

FAKTA

Dato:

31. Oct. 1973

Sidetæl:

Notes 73 bd 5 s. 16-23

Paris

31-10-75.

"Alle kunstværker for-
vandler sig til uoploselige
problemer ved en længere
intens betragtning.

Den vedvarende stirren
avler en mandelighed af
kunstlig hebet, og dette
mylder af indbilledte
forhindringer, uforlignelige
epos'er og biter fortry-
dels'er bliver proportional
eller endda mere end
proportional med vedkom-
mendes kunstners indelli-
gens og evner. Hvordan
velge mellem Raffael og
Venedigere, eller Mozart

for Wagner eller foretrukne
Shakespeare for Racine?
Sådanne dilemmaer har
ikke noget tragisk ved
sig for amatører eller
for kritikere, men for kunst-
neren er de kilde til be-
stændig forder og nye
samvittighedskræfter, hver
gang han vender tilbage til,
hvad han har gjort."

Paul Valéry

"De gas"

En artikel i Aristoteles
oktobernummer af Actium
Piper "In Support of
Meta-Art" er jo for gji-

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

- til at gøre noget op bage af.
Nogle citater:

"What is required in
meta-art is that we stand
off and view our role of
artist reflectively"

"— one might come to
spend all one's time re-
-flecting on the thought
processes, procedures, and pre-
-suppositions of making
art, using the impulse
to make art as itself
artist" for the mill of reflec-
-tion.

"— the nature of art is
necessarily esthetic and
not epistemic, unlike an

artist is both of these and
more"

"— Viewing ourselves as the
esthetic objects we are, then
elucidating as fully as
possible the thoughts, pro-
-cedures, and presuppositions
that so define us"

"For a meta-artist the
focal point is oneself as
object --"

"Art history is the history
of things, not people"

"The work per se is with-
-out pragmatic value,
and this is as it should

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

be. If we are going to justify the activity, it can't and shouldn't be by reference to the product of our labor, but to ourselves as conscious and responsible agents. It is not the art but our role as artist which needs analysis"

Det som interesserer mig i disse citater er A. P. Pops oplysning om håndtæknisk arbejde som det centrale og analysable objekt, det er rollen som kunstner, der skal undersøges og ikke det objekt kunstneren fremstiller. Den undersø-

gelse af hvorfor man laver kunst og hvorfor, og med hvilken begrundelse man ~~beholder~~ bevarer sig kunstner kan, som A. P. Pops havde selv den kunstneriske aktivitet i kunst hjælpe og end et eventuelt kunstobjekt.

Det er klart denne aktivitet må interessere mig, da det er hele denne problematik jeg har tumlet med mig gennem flere år. Den tænke har ofte spejlet mig at der ~~er~~ medvirkende, is må være en forbindelse mellem den kunst og produktet som udgør den produktivitet som udgør

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

det menneske som den re
trang opstår hos.
78 Ad Reinhardt læser at
liv og kunst er stærkt ud-
skiltte, så fascinerende og
frapperende og lig den end
virker. Fåtte at jeg vil
hørde at kunst er liv
- liv er kunst, men deri-
-mod at man i lyde
- så den ved en trykforma-
- lar (som f. eks. den om
- at kunst er kunst) kan
op høre hvem man er, hvad
man gør, hvordan man
reagerer på alle livets andre
områder. Det er vel helbr-
- ikke hvad Ad Reinhardt
mener, men at man skal
være opmærksom på ikke
at forveksle de to ting.
Liv og kunst.
Man - det må formodes at
en kunstner er et menneske
som er så oplyst af sin
virksomhed at han stærk
ser indreder største delen
af sin livsværelse på den.
Derfor må, uendeligst
hvad han eller foretager,
sid i det daglige indgå i
en bevidst ubevidst velval-
- virken med den kunstner-
-iske virksomhed. Hans
forhold til sine nærmeste
omgivelser, til omgivelserne
i det hele taget som fun-
- det, liden, politikkens, mo-
- ralen og så fremdeles må
indvirke på det kunstner-

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

-riske udvikle. Ikke direkte
måske, men indirekte.
Jeg opnåede, hvem
man er som man måske,
hvordan man indretter sin
tilværelse kan ikke elimi-
neres i forholdet til den
künstleriske beskæftigelse.
Det nævntes tidligere at
künstleren som regel ind-
retter sin tilværelse med
sine arbejder som den cen-
trale basis, dette kan
ofte have en ganske karakter-
istisk udtryk på at ud-
skille den daglige tilværel-
ses nødvendige krav, være
en isolation, måske en
beskyttelse mod disse krav.
Man - hvor meget en kunst-

-ner end ~~is~~ forsøger at iso-
lære sig derved kan af-
de alle man bare vil gerne have
krav til at jensej sig have
forbindelse med den tid og
det som fund kan leve
i, selv om den mest vil.
Jeg har på fornem måde
at der her ligger en meget
velstand og realitet til
den kunstners isolation man
nu til dags finder sig meget
om. Fordi den nu har en
isolation kan være
på en flugt, en venter
meget til tilværelsen og
til fordel for udvikling,
hvis man i en egenart
dramme verden.
Hermed være ikke færdig

en opfordring til kunstneren
om at tænke sig ud i
det pulserende liv, blandt
sig i politiske, sociale, mo-
-ralske spørgsmål, eller
del tage i det menneskelige
liv og i virket af dets
begivenheder - så langt fra.
Trods det er dette vel
i forbindelse med kunstnerens
helt arbejde som jo netop
drejer sig om at forstå
den verden han lever i
de mennesker, livet
som også han, bærer alle,
er en del af, den ne fer-
-stelse når han næppe
frem til ved alene at for-
-dybe sig i sit eget ego,
men ved fordybelsen i de

spørgsmål som gælder alle
mennesker.
Kunstnerens livs vilde fri-
sin isolation er altså ikke
et spørgsmål om hvorvidt
han reelt lever isoleret,
men om hvorvidt han
formår at etablere en
interesse for og dermed base-
-rer sin virksomhed på
spørgsmålene: hvad er
det at være kunstner -
hvad er realiteten i at
beskæftige sig med kunst
i dag?
Hvordan er den meget komplekse
situation der altid op-
-træder mig stærkt, ikke
direkte af sociale årsager,
men fordi jo man føler at

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

disse spørgsmål, i dag -
må være det hele den
Kunstneriske virksomhed
dehjør sig om.
Det er måske umuligt
udformende, de tilkænde
og præcis at klarlægge
hvorfør en kunstner er
kunstner og hvorfor han
har denne fremtid at
arbejde med kunst.
Det er heller ikke det vel-
sindste, det er den mest
hele tiden at forsøge at
gøre sig klar hvad man
gør og af hvilke grunde
man gør det. Undersøge
hvorfor de kunstneriske
handlinger udspringer.
Hvornæst af disse hand-

-linger er u priori bestemt
af den tid og den kultur
og de sociale forhold kunst-
neren lever under, hvornæst
skuldes hans ego hans per-
sonlige forfængelighed og
ønsker, hvornæst en del
at skærme sig for og
flygte fra verden, hvornæst
er det dog, hvornæst er
virkeligheden?
Jo mere kunstneren styrer
og i jo højere grad han
prøver at se sig kunstne-
riske arbejde reelt - som
der er, desto mere vil
han blive drillet til
at træde bort af illusion-
er.
Kunstens aktuelle isolation

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Skuldes i første række at
Kunstneren med det vil se
helt realistisk på hvad
han er & hvad han gør,
han vil hellere beholde
sine illusioner ved at
lytte til det mange stem-
-me hvor der sønger
Kunstens lov sang & ved
forne af denne ved de
Kunstneren så han ikke
Kunst kan op fulde virke-
-lig heden i & bag sit arbej-
-de.
Danne i virkelighed bare kun-
-stneren kun at vende
hvis han som A. P. per
føres der bruger ud gængs man-
-ter i sig selv først og
frammest & ikke i det

Kunst oplede han præcis,
& som han alt for ofte
bruger som argument for
ikke at beskæftige sig med
sig selv altså Kunstneren
som menneske, som ~~mand~~
som fæltsindivid, som del
af en social ~~og~~ manne-
-skhed som man ~~høj-~~ den
ses, ikke af Kunstneren
som skulptur sig dog vort.
Vort er, som A. P. per
frem fører at produkt af
mennes vely, tanker, handlinger
sociale og som fælts menneske
produktion - og ikke alone
den æstetiske handling.

—|—|—|